

NIEPUBLICZNE PRZEDSZKOLE

„LOKOMOTYWA”

NOWY TARG

PROJEKT EDUKACYJNY

**Zajęcia teatralne dla
dzieci w wieku
przedszkolnym**

Przygotowała: mgr Katarzyna Brynczka

Zabawa w teatr jest jednym ze sposobów nauczania i wychowywania dzieci. Daje możliwość spontanicznej zabawy z rówieśnikami, oderwania od rzeczywistości. Rozwija umiejętność współdziałania, podporządkowania się i obcowania z innymi. Dzięki kontaktom ze sztuką dziecko rozwija myślenie, inteligencję, wyobraźnię, poznaje skutki zachowań bohaterów, wnika w ich przeżycia. Dziecko styka się z normami społecznymi, wartościami, bohaterami pozytywnymi i negatywnymi.

Dzieci w wieku przedszkolnym charakteryzuje spontaniczna aktywność a ich psychika jest szczególnie plastyczna i podatna na oddziaływania edukacyjne. Należy zatem wyzwalać u dzieci wielostronną aktywność, a czynności umysłowe łączyć z działaniami manipulacyjno - ruchowymi i werbalnymi. Dzieci mają naturalną potrzebę wyrażania się w różnych formach ekspresji: w mowie, ruchu, geście, rysunku, śpiewie. Pojawia się u nich wtedy naturalna ciekawość i skłonność do badania otoczenia. Metoda projektu opiera się na praktycznym działaniu dotyczącym realizacji jakiegoś zadania- projektu. Przeprowadzony przeze mnie projekt „Przedstawienie teatralne” ma na celu wyposażenie dziecka w wiedzę o teatrze, nabycie umiejętności czystej, poprawnej wymowy, właściwej modulacji i siły głosu. Pomaga dzieciom we wzmacnianiu pozytywnego obrazu samego siebie, współpracy w grupie i odpowiedzialności za efekt końcowy. Uwrażliwia dzieci na sztukę. Dzieci zamieniają się w aktorów, scenografów.

Pracę nad realizacją mojego projektu podzieliłam na trzy etapy:

I. Etap pierwszy – wprowadzenie tematu:

1. Wprowadzenie w świat wiedzy o teatrze.
2. „W teatrze” rozmowa połączona z przygotowaniem nowej siatki pojęć.
3. Dziecko gościem w teatrze- cykl zajęć wprowadzających.

II. Etap drugi – aktywność badawcza dzieci:

1. Wybór sztuki do inscenizacji
2. Przygotowanie scenografii do zaplanowanego przedstawienia.
3. Ustalenie obsady do zaplanowanego przedstawienia.
4. Spotkanie z ekspertem.
5. Przygotowanie zaproszeń i biletów do teatru.
6. Próba generalna przed zaplanowanym przedstawieniem.

III. Etap trzeci – zakończenie projektu:

1. Przedstawienie w wykonaniu dzieci.
2. Podsumowanie projektu.

Dzieci realizując projekt „Zajęcia teatralne” będą uczyły się przez manipulowanie, badanie, działanie. Projekt pozwolił każdemu dziecku na pełne przeżywanie, rozumienie swoich uczuć, wzmacnianie wiary we własne siły, wyzwalanie twórczej ekspresji, rozwijanie wyobraźni, wczuwanie się w odczucia innych osób i pełną integrację z grupą.

Projekt pozwoli każdemu dziecku na pełne przeżywanie, rozumienie swoich uczuć, wzmacnianie wiary we własne siły, wyzwalanie twórczej ekspresji, rozwijanie wyobraźni, wczuwanie się w odczucia innych osób i pełną integrację z grupą. Wymaga on jednak ode mnie i dzieci aktywności oraz zaangażowania. Moja aktywność będzie nastawiona na przygotowanie zajęć i całej niezbędnej obudowy programowej, doradztwa, inspirowania, baczego i dyskretnego prowadzenia obserwacji oraz kierowania procesem twórczym. Podsumowując, metoda projektu daje dzieciom wiele korzyści, dziecko szybciej się rozwija, przejawia uzdolnienia, jest aktywne, ma wiele zainteresowań, a przede wszystkim jest odważniejsze, twórcze i pełne pomysłów.

Korzyści dla uczniów

Dzięki powyższym działaniom u dzieci rozwija się wrażliwość emocjonalna. Poznają i rozwijają własne możliwości, koncentrację i wyobraźnię. Uczniowie będą wdrażani do samodzielności, pobudzania do aktywności twórczej. Dzieci

poniosą odpowiedzialność za własne działania. Będą doskonalić mimikę, ekspresję i plastykę ciała.

Jednocześnie poznają podstawowe zagadnienia związane z teatrem, a także specyfikę pracy aktora oraz poznają proces twórczy nad spektaklem.

Poprzez te działania kształci się zamiłowanie do literatury, odpowiednie postawy i zachowania wobec napotykanymi trudności. Uczniowie nabywają potrzebę aktywnego udziału w życiu kulturalnym społeczeństwa.

CELE OGÓLNE PROGRAMU EDUKACJI TEATRALNEJ

- Stymulowanie rozwoju i inspirowanie twórczych działań dzieci.
- Uwrażliwienie na piękno słowa mówionego.
- Rozwijanie logicznego myślenia poprzez kształtowanie pojęć.
- Nabywanie doświadczeń zarówno w sposób werbalny, jak i niewerbalny.
- Wytwarzanie pozytywnych relacji i postaw w zakresie rozwoju dziecka.
- Zaspokajanie potrzeb natury emocjonalnej.
- Wyrabianie potrzeb społecznych.
- Rozwijanie umiejętności posługiwania się językiem literackim.
- Bogacenie czynnego słownictwa dzieci i uściślenie pojęć związanych z działalnością teatralną.
- Rozwijanie umiejętności przedstawiania poznanych utworów za pomocą gestu, mimiki, ruchu.
- Wdrażanie do posługiwania się mową poprawną pod względem gramatycznym i fleksyjnym.
- Rozwijanie zainteresowań czytelniczych jako źródła wiedzy i przeżyć.
- Rozwijanie aktywności twórczej w zakresie słowa mówionego.
- Rozwijanie umiejętności operowania głosem pod względem intonacyjnym.

CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU EDUKACJI TEATRALNEJ

Dziecko zdobywa podstawowe wiadomości dotyczące:

- słownictwa o treści teatralnej
- różnic między poszczególnymi widowiskami teatralnymi
- rodzajów form scenicznych tj. teatr lalkowy, teatr cieni, pantomima, drama, teatr żywego aktora

Dziecko zdobywa podstawowe umiejętności w zakresie:

- samodzielnego kierowania lalką, manipulowania nią
- ruchu scenicznego
- odtwarzania lub samodzielnego tworzenia roli w inscenizacjach
- oceny postępowania bohaterów w obejrzanym przedstawieniu

- wykonywania dekoracji i rekwizytów do inscenizacji
- współdziałania społecznego
- doskonalenia mowy i wymowy

Dziecko kształci postawy i przekonania dotyczące:

- moralności
- osobowości
- szacunku do twórczości innych
- kultury, sztuki i literatury

TREŚCI KSZTAŁCENIA I WYCHOWANIA

- Oglądanie przedstawień teatralnych dla dzieci w przedszkolu i w teatrze
- Poznawanie wystroju teatru (kasa, widownia, scena, kurtyna) oraz ludzi tam pracujących (aktor, reżyser, scenograf)
- Przestrzeganie zasad właściwego zachowania się
- Dzielenie się swoimi odczuciami na temat obejrzanego przedstawienia
- Wykonywanie ćwiczeń dykcyjnych ćwiczących wyrazistość, intonację wypowiedzi
- Przygotowywanie przedstawień wybranych baśni, poprzez przydzielanie ról, przygotowywanie scenografii i akcesoriów
- Umiejętne posługiwanie się rekwizytami
- Przygotowywanie kącika teatralnego
- Swobodne improwizowanie, słowne i ruchowe, znanych utworów literackich lub wymyślonych przez dzieci
- Wzbogacanie kącika w stroje, maski, wspólne wykonywanie pacynek
- Rozwijanie umiejętności płynnego mówienia
- Ćwiczenia usprawniające narządy mowy
- Wykonywanie ćwiczeń wzmacniających pamięć wzrokową, słuchową, ruchową
- Zwracanie uwagi na nierozzerwalną więź emocji z pamięcią
- Rozwijanie zainteresowań poprzez zabawy
- Rozwijanie zainteresowań plastycznych
- Kontakt z literaturą
- Kształtowanie gotowości do nauki czytania i pisania

METODY, FORMY I ŚRODKI REALIZACJI PROGRAMU

Formy i metody pracy są różnorodne, dostosowane do poziomu, wiedzy i możliwości dzieci, wieku, ich doświadczeń życiowych, nawyków itp.

Formy pracy:

- Zajęcia z całą grupą z zastosowaniem aktywnych metod pracy.
- Zajęcia w zespołach.
- Zajęcia indywidualne wyzwalające swobodną ekspresję.

Podstawową formą aktywności dziecka w przedszkolu jest zabawa. Z nią związany jest proces nauczania, na niej też oparte będą wszystkie działania związane z realizacją programu.

Metody pracy:

Realizacja programu powinna się opierać na stosowaniu aktywnych metod. Większość zadań może być realizowana w grupie. Jest to bardzo istotne w nabywaniu przez dzieci umiejętności pracy w grupie i komunikowania się. Podczas zajęć wykorzystywane będą różnorodne metody, które pozwalają wszystkim przyswajać wiedzę, umiejętności, rozwijać twórczość, wyrażać ekspresję (w różnych jej formach). Będą wśród nich:

- inscenizacja
- drama
- pantomima
- pedagogika zabawy
- gry i zabawy integracyjne
- praktycznego działania
- pokaz
- obserwacja
- prezentacje multimedialne
- swobodna rozmowa,
- dialog,
- opis,
- pogadanka,
- słuchanie czytanych baśni, legend, bajek,
- opowiadanie treści utworów

Stosowanie różnych metod umożliwia organizację pracy w grupach, a także indywidualne traktowanie każdego dziecka. Dzięki temu każdy uczestnik zajęć może w maksymalny sposób rozwijać swoje zainteresowania, zdolności i umiejętności.

Środki dydaktyczne:

- kukielki, sylwety, lalki, kostiumy, czapki, opaski, elementy scenografii itp.

WARUNKI REALIZACJI PROGRAMU

Właściwą realizację treści programowych wyznaczają w znacznej mierze środki dydaktyczne. Przedszkole jest wyposażone w środki dydaktyczne, które umożliwią wprowadzenie programu do realizacji. Przedszkole posiada literaturę metodyczną i merytoryczną dla nauczycieli oraz literaturę dla dzieci.

Optymalnej realizacji celów w programie sprzyjają także:

- grupa przedszkolna – 32 dzieci
- duże sale umożliwiające zorganizowanie zabaw teatralnych i przedstawień
- sprzęt audiowizualny
- atmosfera wspierająca działania nauczyciela, życzliwa pomoc dyrekcji, rodziców i osób chętnych do współpracy
- realizacja programu będzie przebiegała przez cały rok szkolny od września 2022 do czerwca 2023.
- tematyka będzie realizowana w czterech głównych blokach tematycznych wprowadzających dzieci w wybrane zagadnienia oraz okazjonalnie podczas przygotowań do poszczególnych planowanych i proponowanych przedstawień i inscenizacji
- tematyka będzie realizowana w I, II i III części dnia z całą grupą

DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ PROGRAMU – BLOKI TEMATYCZNE

Taki nastrój jest w teatrze, że zachwycam się gdy patrzę

Zabawy w teatr

Mały teatrzyk

Mali aktorzy na małej scenie

TAKI NASTRÓJ JEST W TEATRZE, ŻE ZACHWYCAM SIĘ GDY PATRZĘ

Cele:

- Poznanie różnych form teatralnych poprzez udział w spektaklach i widowiskach teatralnych
- Poznanie pracy aktora
- Obserwacja ruchu aktora na scenie
- Poznanie ludzi pracujących w teatrze i wykonywanej przez nich pracy
- Poszukiwanie odpowiedzi na nurtujące dziecko pytania
- Kształcenie umiejętności dokonywania oceny własnej oglądanych spektakli teatralnych dla dzieci

Działania i sposób realizacji:

„Nasz kącik teatralny” – stworzenie kącika teatralnego w sali, gromadzenie rekwizytów tj.: kukiełki, sylwety, lalki, kostiumy, czapki, opaski itp.

„Magiczne miejsce – teatr” – pokaz ilustracji, rozmowa na temat budynku oraz znajdujących się w nim pomieszczeń, zapoznanie z nazewnictwem: scena, kurtyna, garderoba itp.

„Spektakle i widowiska teatralne” – pokaz multimedialny, oglądanie nagrań przedstawiających różne formy teatralne tj. drama, teatr lalkowy, pantomima, teatr cieni, teatr żywego aktora; dyskusja na temat spostrzeżeń i wrażeń dzieci.

„Wizyta w teatrze” – poznanie ludzi pracujących w teatrze i wykonywanej przez nich pracy.

„Bajki i baśnie” – oglądanie przedstawienia zorganizowanego w przedszkolu przez teatr przyjezdny.

„Dobry czy zły” - ocena postępowanie głównych bohaterów, wyróżnia pozytywne i negatywne cechy zachowania postaci, rozpoznaje wątek humorystyczny i tragiczny w oglądanych spektaklach teatralnych

„Teatr jednego aktora czyli zagadki pantomimiczne” – zabawa integracyjna, wyrażanie treści ruchem ciała.

ZABAWA W TEATR

„W teatrze” – komponowanie gazetki tematycznej, porządkowanie ilustracji i sylwet z rekwizytami teatralnymi.

„W teatrze”- rozmowy na temat teatru, odwołując się do wysłuchanego utworu oraz wiedzy i doświadczenia dzieci, dzielenie się swoimi spostrzeżeniami.

„Czerwony Kapturek”- wysłuchanie słuchowiska, uważne słuchanie i ilustrowanie treści sylwetami.

„Aktor także tańczy”- gimnastyka rytmiczna, dobieranie ruchów i gestów do proponowanej muzyki.

„Aktorzy na scenę”- burza mózgów, wymyślanie własnego tekstu do określonej roli.

„Eksperyment z cieniem- odgadywanie co przedstawia cień, ćwiczenie spostrzegawczości, podejmowanie zabaw w teatr.

MAŁY TEATRZYK

„W teatrze pantomimy”- przedstawienie za pomocą ruchu, gestu i mimiki i z muzyką w tle postaci z bajek, wykorzystanie znanych kroków tanecznych.

„Aktorzy”- zabawy w reżysera i aktorów, poruszanie się według instrukcji podawanej przez partnera.

„Bajka o Królowej śniegu”- wysłuchanie muzycznej bajki opowiedzianej przez nauczycielkę, próby stworzenia bajki muzycznej przez dzieci.

„Co wiem o teatrze”- quiz teatralny- rozwiązywanie zagadek o teatrze, rozwijanie umiejętności kojarzenia, utrwalenie wiadomości.

„Nasze pacynki” – wykonanie pacynek z pomocą nauczyciela i rodziców, spontaniczne zabawy w teatr pacynek.

MALI AKTORZY NA MAŁEJ SCENIE

„Nasze lalki” – nabywanie umiejętności kierowania ruchem lalki, improwizacja słowna i ruchowa.

„Inscenizacja” – poznawanie etapów przygotowania inscenizacji teatralnej.

„Moja mała rola w teatrze” – nabywanie umiejętności aktorskich, udział w próbach i występach.

„Występy małych aktorów” – przygotowanie i udział w inscenizacjach z okazji np. Jasełek, Dnia Babci i Dziadka, Dnia Mamy i Taty, Powitanie Wiosny oraz inscenizacji wybranej baśni

EWALUACJA PROGRAMU

Celem ewaluacji programu jest pozyskanie informacji o poziomie wiedzy i umiejętności dzieci w zakresie edukacji teatralnej oraz skuteczności metod i form aktywności wprowadzanych do zajęć z dziećmi. Wyniki ewaluacji pozwolą na określenie przydatności programu oraz dadzą wskazówki do jego uzupełnienia czy zmodyfikowania.

Należy przede wszystkim skupić się na ocenie trzech aspektów:

- poziom wiedzy i umiejętności przedszkolaków
- aktywna postawa podczas przygotowań do inscenizacji
- postrzeganie koncepcji programu przez rodziców

Oceny można dokonać na podstawie:

- obserwacji dzieci w czasie zajęć i zabaw (arkusz obserwacji dziecka – obserwacja wstępna, okresowa i końcowa)
 - rozmowy indywidualnej
- quizu teatralnego dla dzieci „Co wiem o teatrze” (czerwiec 2023)
- wykonanych różnorodnych prac plastycznych o tematyce teatralnej, kart pracy
 - prezentowaniu inscenizacji

Edukacja teatralna powinna utrwalić rozbudzone zainteresowania i postawy dzieci. Jednak najważniejsza ewaluacja odbędzie się poza moim zasięgiem, ponieważ będzie dotyczyć dorosłego już człowieka, jego stosunku do teatru, przeżyć artystycznych i zamiłowań do kultury i sztuki.

